

นโยบายเกษตรอินทรีย์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรไทย Organic Farming Policy and Life Quality Development of Thai Farmers.

¹คมสันต์ บุพตา และ ²ภักดี โพธิ์สิงห์
¹Komsan bupata, and ²Phakdee Phosing²

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย
Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

¹komsan_k@gmail.com

Received September 9, 2019; Revised October 20, 2019; Accepted December 18, 2019

บทคัดย่อ

ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งเกษตรกรรม โดยประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ หรือแม้แต่ชาวประมง ซึ่งผลผลิตทางการเกษตรนั้นได้ส่งออกไปขายยังต่างประเทศทั่วโลกไม่ว่าจะเป็น ข้าว ผัก ผลไม้หรือผลผลิตทางการเกษตรต่างๆอีกมากมาย ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการนำมาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ก้าวทันนานาประเทศที่เขาพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รัฐบาลปัจจุบันจึงได้กำหนดนโยบายเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรผลิต ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ต่อผู้ผลิตและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าผลผลิตและการค้า การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและมีตลาดรองรับ ทั้งยังสามารถลดต้นทุนการผลิตจาก การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมี ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้จากการทำเกษตรเพิ่มขึ้น หนี้สินลดลงและมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร การพัฒนาเกษตรอินทรีย์จะทำไปพร้อมกับการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนดำเนินการควบคู่ไปกับนโยบายอื่นๆ เกษตรกรต้องเปิดใจยอมรับกับการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงความรู้ความสามารถ เทคนิควิธีคิดต่างๆ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ (Innovation) นำเทคโนโลยีเข้าสู่

การปฏิบัติตามทฤษฎีเกษตรอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากคนที่เคยประสบความสำเร็จมาใช้กับชีวิตตน มีความพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง เป็นทั้งการพัฒนาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป พัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิตและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : นโยบาย, เกษตรอินทรีย์, การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ABSTRACT

Thailand is an agricultural society. The majority of the population is engaged in farming as farmers such as paddy farming, gardening, crop farming and fishery. The agricultural products have been exported to many countries around the world including rice, vegetables, fruits and many other agricultural products that is considered a part of the income to help national growth and keep up with international communities that have been rapidly developed. The current government has set up organic farming policy for farmers to produce quality, standard and safe agricultural products for producers and with the acceptability of consumers. This also results the additional value of the products, increasing market demand and consumption of organic farm products both domestically and internationally. The policy, thus, encourages farmers to produce standardized quality products accepted by consumers and markets. It also minimizes the capital of investment by using organic fertilizer to substitute the chemical one that results a better quality of life of farmers, increasing income from farming, decreasing the burden of debt and being proud of farming career. Organic farming can be simultaneously driven through sufficiency economy philosophy, technology, innovation and other policies. Farmers need to be open minded for self-improvement in areas of knowhow, capability, techniques, innovation, technology and experiences of other successful organic farmers to simultaneously apply with organic farming theory for life quality development. Organic farmers need to be ready for learning and change in areas of knowledge, skill, behaviors according to the changing environment that will lead to success in a better living and quality of life.

Keywords: Policy, Organic Farming, Development of Quality of Life

บทนำ

ประเทศไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศที่เป็นสังคมแห่งเกษตรกรรม คือ ประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรไม่ว่าจะเป็นชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ หรือแม้แต่ชาวประมง ซึ่งผลผลิตทางการเกษตรนั้นได้ส่งออกไปขายยังต่างประเทศทั่วโลกไม่ว่าจะเป็น ข้าว ผัก ผลไม้หรือผลผลิตทางการเกษตรต่างๆอีกมากมาย ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่ช่วยในการนำมาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ก้าวทันนานาประเทศที่เขาพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว แต่เมื่อมองถึงคุณภาพชีวิตของตัวเกษตรกรเองก็ยังคงมองว่ายังเป็นคนจนอยู่ เพราะการทำการเกษตรในปัจจุบันเกษตรกรส่วนมากจะทำการเกษตรโดยอาศัยระบบเกษตรเคมี เกษตรกรสูญเสียการเข้าถึงและการควบคุมปัจจัยการผลิตและกระบวนการผลิตในเกือบทุกขั้นตอน จำเป็นต้องพึ่งพิงองค์การภาครัฐและธุรกิจเอกชนในการจัดหาปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตเกือบทุกด้าน จึงส่งผลให้การได้มาซึ่งผลกำไรในการประกอบการนั้นๆน้อยลง จนเกษตรกรเองแทบไม่ต่างไปจากแรงงานรับจ้างในสวนหรือในฟาร์มที่ทำงานในที่ดินของตนเอง นอกจากนั้นการทำเกษตรเคมีนั้นยังมีผลกระทบหรือผลข้างเคียงอีกมากมายเช่น ผลกระทบทางด้านสุขภาพของเกษตรกรเองรวมไปถึงสุขภาพของผู้บริโภคด้วย การทำเกษตรเคมีเป็นสาเหตุที่ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพรวมไปถึงเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมและทำลายความสมดุลของระบบนิเวศด้วย ถ้ามองถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น จะเห็นได้ว่า ทางรัฐบาลปัจจุบันได้สนับสนุน นโยบายเกษตรอินทรีย์ เป็นนโยบายที่สำคัญอีกนโยบายหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรผลิต ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย ต่อผู้ผลิตและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าผลผลิตและการค้า การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากในช่วงเวลาที่ผ่านมากเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรโดยใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค พื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ประกอบกับเกิดกระแสความตื่นตัวด้านรักษ์สุขภาพของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารที่สำคัญของโลก มีความเหมาะสมทั้งสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ มีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งผลิตอาหารเกษตรอินทรีย์เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติได้ รัฐบาลเห็นความสำคัญ ดังกล่าวจึงกำหนดให้การพัฒนาเกษตรอินทรีย์เป็นนโยบายที่สำคัญ นโยบายหนึ่งของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์เกษตรกรต้องเปิดใจยอมรับกับการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงความรู้ ความสามารถ เทคนิควิธีคิดต่างๆ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ (Innovation) ก้าวนำเทคโนโลยีเข้าสู่การปฏิบัติตามทฤษฎีเกษตรอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากคนที่เคยประสบความสำเร็จมาใช้กับชีวิตตน มีความ

พร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง เป็นทั้งการพัฒนาความรู้, ทักษะ และพฤติกรรม รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป พัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิตและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2560. เกษตรอินทรีย์.)

นโยบายโดยทั่วไป

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่านโยบายไว้ แต่ละท่านล้วนมีแนวความคิดที่คล้ายกันบ้าง บางท่านอาจเสริมแทรกลงในภาพลึกลับ โดยผู้เขียนจึงได้ยกมาพอสังเขป ดังนี้

การกำหนดนโยบาย คือการตัดสินใจนโยบายของรัฐที่จะตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน (จุมพล หนิมพานิช,2549).

การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นกระบวนการทางการเมืองซึ่งเป็นการต่อรองการประนีประนอมกันระหว่างกลุ่มอิทธิพลหรือศูนย์รวมอำนาจต่างๆ(ปรกรณ์ ปรียากร. 2539.)
การกำหนดนโยบาย หมายถึงการที่รัฐบาลตัดสินใจและกล่าวว่าจะทำอะไรบ้าง (Ripley &Franklin. 1982.)

นโยบายในฐานะต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ นโยบาย ในฐานะป้ายประกาศกิจกรรมของรัฐบาล ในฐานะเป้าหมายทั่วไปของกิจกรรมของรัฐที่พึงปรารถนา ในฐานะข้อเสนอที่เฉพาะเจาะจง ในฐานะการตัดสินใจของรัฐบาล ในฐานะการให้อำนาจอย่างเป็นทางการ ในฐานะแผนงาน ในฐานะผลผลิต ในฐานะผลลัพธ์ ในฐานะทฤษฎีและตัวแบบ และสุดท้ายในฐานะกระบวนการ(Brain W. Hogwood and Lewis A.Gunn (อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2549 : 6)

นโยบาย คือ ข้อเสนอสำหรับแนวทางการดำเนินงานของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือรัฐบาล ภายในสภาพแวดล้อมแบบหนึ่งซึ่งจะมีทั้งอุปสรรค และโอกาสบางประการด้วย อุปสรรคและโอกาสที่มีนั่นเอง ที่ผลักดันให้มีการเสนอนโยบายขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์และเอาชนะสภาพการณ์เช่น นั้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดนั่นเอง (Friedrich 1963 : 70)

นโยบาย หมายถึง การตัดสินใจที่มีความฉลาดและหลักแหลม กล่าวคือเป็นการกระทำที่ไตร่ตรองและลึกซึ้งของผู้บริหารระดับสูง(McNichols.1977 :3 (tassanee kumnurdsing. 2555.)

นโยบาย หมายถึง อุบายหรือกลเม็ดที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายส่วนรวมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเหมาะสมที่สุด(อมร รักษาสัตย์. 2522. อ้างถึงใน tassanee kumnurdsing. 2555. นโยบาย ความหมาย.)

นโยบายเป็นข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้างๆ ที่ใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของผู้บริหารและของหน่วยงาน (ประชุม รอดประเสริฐ. 2544.(อ้างถึงใน tassanee kumnurdsing. 2555. นโยบาย ความหมาย. [online])

นโยบาย หมายถึง แนวทางหรือกรอบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ (tassanee kumnurdsing. 2555. นโยบาย ความหมาย.)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า นโยบาย คือ แนวทาง ข้อเสนอแนะ หลักปฏิบัติหรือกลวิธีที่ผู้บริหารกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด

นโยบายสาธารณะ

ความหมายของคำว่า “นโยบายสาธารณะ” นั้น มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป อาทิ (อมรศักดิ์ กิจธนานันท์, บรรยาย)

Ira Sharkansky : กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาลซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล

Thomas R.Dye : สิ่งที่รัฐบาลเลือกจะกระทำหรือไม่กระทำ ในส่วนที่รัฐบาลเลือกกระทำ จะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดของรัฐบาล ทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในบางโอกาส

James E. Anderson : แนวทางการปฏิบัติหรือการกระทำซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหรือผู้กระทำที่จะต้องรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่า สิ่งใดที่จะต้องกระทำให้สำเร็จ มีใช้สิ่งที่รัฐบาลเพียงแต่ตั้งใจกระทำหรือเสนอให้กระทำเท่านั้น โดยต้องจำแนกให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างนโยบายกับการตัดสินใจของรัฐบาล

David Easton : อำนาจในการจัดสรรคุณค่า (value) ทั้งหมดในสังคม โดยผู้มีอำนาจในการจัดสรร ก็คือ รัฐบาล ซึ่งสิ่งที่รัฐบาลตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำเป็นผลมาจากการจัดสรรคุณค่าในสังคม

พีรธร บุญยรัตน์ (บรรยาย) ให้ความหมายนโยบายสาธารณะ ว่าหมายถึง การที่รัฐใช้อำนาจตัดสินใจเลือก หรือแสดงนัยที่จะกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของแนวทางหรือเงื่อนไข ที่นำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์กรของรัฐ และเพื่อบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ในการอยู่ร่วมกันเป็นรัฐ

สรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะ เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลตัดสินใจกระทำแก่ประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์และความผาสุกของประชาชนเป็นส่วนใหญ่หรือเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาทั้งหมดของสังคมในด้านต่างๆ

องค์ประกอบของนโยบายสาธารณะ

องค์ประกอบนโยบายสาธารณะ มีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป ด้วยเพราะสภาพทางด้านสังคม ภูมิศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม การนับถือศาสนา สิ่งแวดล้อม และบริบทแตกต่างกัน อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ (บรรยาย) ได้สรุปองค์ประกอบนโยบายสาธารณะโดยรวมที่สำคัญ ไว้ 13 ประการ คือ

1. เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ
2. เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองคุณค่าของสังคม
3. ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่ ผู้นำทางการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการ และประมุขของประเทศ
4. กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องเป็นชุดของการกระทำที่มีแบบแผน ระบบ และกระบวนการอย่างชัดเจน เป็นการกระทำที่มีการสานต่ออย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
5. กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก
6. เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำให้ปรากฏเป็นจริง มิใช่เป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์หรือความตั้งใจที่จะกระทำด้วยคำพูดเท่านั้น
7. กิจกรรมที่เลือกกระทำต้องมีผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของสังคม ทั้งปัญหาความขัดแย้งหรือความร่วมมือของประชาชน
8. เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก มิใช่การตัดสินใจเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคล และเป็นชุดของการตัดสินใจที่เป็นระบบมิใช่เป็นการตัดสินใจแบบเอกเทศ
9. เป็นการเลือกทางเลือกที่จะกระทำ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
10. เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการต่อรองหรือประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง
11. เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งกิจกรรมภายในประเทศและระหว่างประเทศ
12. กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ อาจก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสังคม
13. เป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น นโยบายสาธารณะ คือ เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลตัดสินใจกระทำ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนมาก อาจก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสังคมและต้องถูกต้องตามกฎหมาย

ความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะ มีความสำคัญต่อผู้กำหนดนโยบาย ต่อประชาชน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบริหารประเทศ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ความสำคัญต่อผู้กำหนดนโยบาย รัฐบาลที่สามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จะได้รับความเชื่อถือและความนิยมจากประชาชน ส่งผลให้รัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสในการดำรงอำนาจในการบริหารประเทศยาวนานขึ้น

ความสำคัญต่อประชาชน นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมืองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของพวกเขาผ่านกลไกทางการเมืองต่างๆ เช่น ระบบราชการ นักการเมือง ฯลฯ ความต้องการดังกล่าวจะถูกนำเข้าสู่ระบบการเมืองไปเป็นนโยบายสาธารณะ เมื่อมีการนำนโยบายไปปฏิบัติและได้ผลตามเป้าประสงค์ ก็จะทำให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ (บรรยาย).2551.)

ในด้านการเป็นเครื่องมือบริหารประเทศ สามารถสรุปได้หลายประการ เช่น

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการตอบสนองความต้องการของประชาชน
3. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประชาชน
4. เป็นการใช้อำนาจของรัฐบาลเพื่อจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม
5. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่าความสำคัญของนโยบายสาธารณะ ก็คือ เครื่องมือที่ช่วยแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

เกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ หมายถึง ระบบการจัดการด้านการเกษตรแบบองค์รวม ที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงวัตถุที่ได้มาจากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากการดัดแปรพันธุกรรม (GMO) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ทุกขั้นตอน(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2560.เกษตรอินทรีย์.)

เกษตรอินทรีย์ คือ การทำการเกษตรแบบองค์รวม ซึ่งแตกต่างอย่างมากจากระบบเกษตรแผนใหม่ที่มุ่งเน้นการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉพาะพืชที่ปลูก ซึ่งเป็นแนวคิดแบบแยกส่วน เพราะให้ความสนใจเฉพาะแต่ผลผลิตของพืชหลักที่ปลูก โดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรการเกษตรหรือนิเวศการเกษตร สำหรับเกษตรอินทรีย์ซึ่งเป็นการเกษตรแบบองค์รวมจะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน, การรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของฟาร์ม ทั้งนี้เพราะแนวทางเกษตรอินทรีย์อาศัยกลไกและกระบวนการของระบบนิเวศในการทำการผลิต (กรีนเนท. 2560. แนวทางเกษตรอินทรีย์.)

ดังนั้น เกษตรอินทรีย์ คือ การทำการเกษตรที่เกื้อหนุนกับระบบนิเวศน์และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีการดำเนินการอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ การพัฒนา การคัดเลือกเทคโนโลยี และความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่จะนำมาใช้ในเกษตรอินทรีย์ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นใจว่า เกษตรอินทรีย์นั้นปลอดภัยและเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และในบางโอกาสยังต้องอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสบการณ์จากการปฏิบัติที่สะสมถ่ายทอดกันมาในการแก้ปัญหาต่างๆได้เช่นกัน(กรีนเนท. 2560. หลักการเกษตรอินทรีย์.)

เกษตรอินทรีย์ เป็นนโยบายที่สำคัญนโยบายหนึ่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลปัจจุบัน ในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและมีตลาดรองรับ ทั้งยังสามารถลดต้นทุนการผลิตจาก การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมี ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้จากการทำเกษตรเพิ่มขึ้น หนี้สินลดลง และมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร การพัฒนาเกษตรอินทรีย์จะทำไปพร้อมกับการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนดำเนินการควบคู่ไปกับนโยบายอื่นๆโดยใช้ ศพก. เป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้าง Smart farmer ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยเลือกชนิดพืชชนิดสัตว์

ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ภูมิอากาศ และเป็นที่ต้องการของตลาด รวมทั้งสนับสนุนระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่ทำเกษตร ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งกักเก็บพันธุ์ไว้ใช้ในการผลิต สำหรับเกษตรกรแปลงใหญ่ที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวหอมมะลิ มีนโยบายส่งเสริม ให้ปลูกข้าวครบวงจรเพื่อผลิตข้าวในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้ง ส่งเสริมการปลูกพืชที่หลากหลายในฤดูแล้งทดแทนการปลูกข้าวนาปรัง ส่วนนโยบายการจัดที่ดินทำกินในพื้นที่ ส.ป.ก.ที่ยึดคืน และพื้นที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับการยกระดับสหกรณ์ให้เข้มแข็งนั้น สามารถดำเนินการส่งเสริมให้ทำการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางที่กล่าวมาแล้วและทั้งหมดถือเป็นการบูรณาการงานของเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ผ่านการพัฒนางานความรู้เป็น Smart Officer ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงาน ตามนโยบายฯ(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2560 [online])

Smart Farm จริงๆคำว่า Smart Farm ไม่ได้หมายถึงการใช้เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึง การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบ การจัดการให้ง่าย สะดวกต่อการใช้งาน ลดการใช้แรงงานลดการใช้พลังงาน การบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการของเสียเป็นศูนย์ Zero Waste และที่สำคัญที่สุด คือ การจัดการด้านการตลาด ถึงจะทำสินค้าออกมาได้ดีและสวยแค่ไหน ถ้าขายไม่เป็นก็จบเป็น Smart Farm ในแบบของคุณเอง อย่าตามกระแสใคร เชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพของตนเอง คนอื่นทำได้ คุณเองก็ทำได้ อย่าหลงกระแส

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เกษตรอินทรีย์จึงปฏิเสธการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี เนื่องจากสารเคมีการเกษตรเหล่านี้มีผลกระทบต่อกลไกและกระบวนการของระบบนิเวศ นอกเหนือจากการปฏิเสธการใช้สารเคมีการเกษตรแล้ว เกษตรอินทรีย์ยังให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของวงจรของธาตุอาหาร, การประหยัดพลังงาน, การอนุรักษ์ระบบนิเวศการเกษตรและการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งถือได้ว่าเกษตรอินทรีย์เป็นการบริหารจัดการฟาร์มเชิงบวก (Positive management) และการจัดการเชิงบวกนี้เองที่ทำให้เกษตรอินทรีย์แตกต่างอย่างสำคัญจากการ เกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีแบบปล่อยปะละเลย (ที่มักอ้างว่า เป็นการเกษตรตามแบบธรรมชาติ) หรือเกษตรปลอดสารเคมีและเกษตรไร้สารพิษที่เฟื่องฟูในบ้านเรามานานหลายปี นอกจากนี้ เกษตรอินทรีย์ยังให้ความสำคัญกับเกษตรกรผู้ผลิตและชุมชนท้องถิ่น เกษตรอินทรีย์มุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นคงในการทำการเกษตรสำหรับเกษตรกร ตลอดจนอนุรักษ์และฟื้นฟูวิถีชีวิตของชุมชนเกษตรกรรม วิธีการผลิตของเกษตรอินทรีย์เป็นวิธีการผลิตที่เกษตรกรต้องอ่อนน้อมและ เรียนรู้ในการดัดแปลงการผลิตของตนให้เข้ากับวิถีธรรมชาติ อาศัยกลไกธรรมชาติเพื่อทำการเกษตร ดังนั้นวิธีการผลิตเกษตรอินทรีย์จึงเป็นวิถีแห่งการเคารพและพึ่งพิงธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกลมกลืนกับวิถีชีวิตของชุมชนเกษตรพื้นบ้านของสังคมไทย แต่ในขณะเดียวกัน เกษตรอินทรีย์ก็ไม่ได้ปฏิเสธ

การผลิตเพื่อการค้า เพราะตระหนักว่าครอบครัวเกษตรกรส่วนใหญ่จำเป็นต้องพึ่งพาการจำหน่ายผลผลิต เพื่อเป็นรายได้ในการดำรงชีพ ขบวนการเกษตรอินทรีย์พยายามส่งเสริมการทำตลาดผลผลิตเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ และระหว่างประเทศ โดยการตลาดท้องถิ่นอาจมีรูปแบบที่หลากหลายตามแต่เงื่อนไขทางสภาพเศรษฐกิจและ สังคมของท้องถิ่นนั้น เช่น ระบบชุมชนสนับสนุนการเกษตร (Community Support Agriculture - CSA) หรือระบบอื่นๆ ที่มีหลักการในลักษณะเดียวกัน ส่วนตลาดที่ห่างไกลออกไปจากผู้ผลิต ขบวนการเกษตรอินทรีย์ได้พยายามพัฒนามาตรฐานการผลิตและระบบการตรวจสอบรับรอง ที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้ว่า ทุกขั้นตอนของการผลิต แปรรูปและการจัดการนั้นเป็นการทำงานที่พยายามอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาคุณภาพของผลผลิตให้เป็นธรรมชาติเดิมมากที่สุด เกษตรอินทรีย์ไม่ใช่เพียงแค่เทคนิคการผลิต แต่เป็นวิถีชีวิตและขบวนการทางสังคม จากประสบการณ์ของการพัฒนาระบบเกษตรเคมีที่ผ่านมา เกษตรกรสูญเสียการเข้าถึงและการควบคุมปัจจัยการผลิตและกระบวนการผลิตในเกือบ ทุกขั้นตอน จำเป็นต้องพึ่งพิงองค์การภาครัฐและธุรกิจเอกชนในการจัดหาปัจจัยการผลิตและ เทคโนโลยีการผลิตเกือบทุกด้าน จนเกษตรกรเองแทบไม่ต่างไปจากแรงงานรับจ้างในฟาร์มที่ทำงานในที่ดินของตนเอง การส่งเสริมการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรในระบบเกษตรอินทรีย์จึงเป็นส่วนหนึ่ง ของการสร้างคามเข้มแข็งและความเป็นอิสระของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ซึ่งจะมีสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับรากหญ้าอีกด้วย (กรีนเนท. 2560. แนวทางเกษตรอินทรีย์.)

เกษตรกรจะได้อะไรจากการทำเกษตรอินทรีย์

เมื่อเกษตรกรปรับเปลี่ยนจากระบบการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้สารเคมี มาเริ่มต้นผลิตผลผลิตทางการเกษตรในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยยึดหลักการผลิตแบบเกษตรผสมผสานที่พึ่งพิงและอาศัยความหลากหลายทางชีวภาพ ในการสร้างความสมดุลของระบบนิเวศเกษตรฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรในฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้ปัจจัยภายนอกลงได้นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและมีระบบการผลิตที่ยั่งยืนในที่สุดเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ด้วยการลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี โดยใช้ปุ๋ยและสารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนสิ่งแวดล้อมและดินที่ใช้ในการทำเกษตรได้รับการปรับปรุงบำรุงให้มีความมีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดีต่อสุขภาพทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากการสัมผัสสารเคมีทั้งภาคการผลิตและการบริโภค เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ เกี่ยวกับความรู้การผลิตตามมาตรฐานเกษตร

อินทรีย์ทั้งในด้านพืช ปศุสัตว์และประมง ปัจจัยการผลิตต่างๆรวมทั้งการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อเกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าทางการเกษตรมาเป็นสินค้าเกษตรอินทรีย์ ก็จะทำให้ความสมดุลของระบบนิเวศน์เกษตรฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรในฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้ปัจจัยภายนอกได้ นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและมีระบบการผลิตที่ยั่งยืนในที่สุดเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและยังได้รับผลผลิตที่ดีต่อสุขภาพทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากการสัมผัสสารเคมีทั้งภาคการผลิตและการบริโภค และนอกจากนั้นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยังจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ เกี่ยวกับความรู้การผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในด้านพืช ปศุสัตว์และประมง ปัจจัยการผลิตต่างๆรวมทั้งการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศต่อไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การเริ่มต้นจากการพัฒนาตนเอง เปิดใจยอมรับกับการพัฒนาตนเองพัฒนาคุณภาพชีวิต ต้องมีความพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงเป็นทั้งการพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรม ไปสู่การพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจ และอุปนิสัยเพื่อค้นหาตนเอง เพิ่มทักษะ รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การพัฒนาตนเองอาจเป็นการพัฒนาที่จิตใจของตนเอง หรือพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แล้วจะทำให้บุคคลนั้นสามารถใช้ชีวิตร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Suwatchai. 2560. การพัฒนาตนเองพัฒนาคุณภาพชีวิต.)

พัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการขจัดช่องว่างระหว่างเป้าหมายกับขีดความสามารถของตนเอง ดังนั้นจึงต้องปรับปรุงความรู้ความสามารถ เทคนิควิธีคิดต่างๆเพื่อให้ตนเองมีความสุขจากการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากคนที่เคยประสบความสำเร็จ มาใช้กับชีวิตตน (BESTERLIFE • PUBLISHED. 2560. การพัฒนาตนเอง.)

ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การที่ตัวเราเองเปิดใจยอมรับกับการพัฒนาตนเองพัฒนาคุณภาพชีวิต ปรับปรุงความรู้ความสามารถ เทคนิควิธีคิดต่างๆเพื่อให้ตนเองมีความสุขจากการดำรงชีวิตประจำวันซึ่งสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากคนที่เคยประสบความสำเร็จมาใช้กับชีวิตตน มีความพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง เป็นทั้งการพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรม รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตาม

สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป พัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หากชีวิตกำลังเผชิญปัญหาอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่และยากลำบาก ให้ยืดหยุ่นแต่ไม่อ่อนแอ อย่าท้อถอยและอย่ายอมแพ้อะไรง่ายๆ มนุษย์ทุกคนหากไม่รู้จักกับคำว่าล้มเหลวก็ จะไม่สามารถเข้าถึงความสำเร็จได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ที่ตัวเราเอง จงเรียนรู้จาก ความล้มเหลว มองหาประโยชน์บนความล้มเหลว พัฒนาสุขภาพจิตด้วยเทคนิควิธีคิดเชิงบวกและ การมองโลกในแง่ดีได้ เทคนิคคือการลงมือทำงานเกิดความชำนาญ เพราะความง่ายคือสิ่งที่ สามารถสร้างความสำเร็จ คนที่ลงมืออย่างต่อเนื่องจะทำให้การลงมือทำครั้งถัดไป มันจะ ง่ายขึ้นสิ่งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า เงินคือสิ่งชี้วัดความสำเร็จของการมีคุณภาพ ชีวิตที่ดี สิ่งถูกซ่อนอยู่ในความสำเร็จคือ เงิน ให้คิดเชิงบวกและสร้างสรรค์ คนอื่นทำสำเร็จได้ เราก็ทำได้ ถึงเราจะเป็นเพียงแค่มนุษย์ธรรมดา ก็สามารถสร้างคุณค่าของคนได้ การมีชีวิตที่ดี ในสังคมและ สามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนของสังคม เศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีได้ จึงถือได้ว่าชีวิต ได้รับการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นแล้ว (BESTERLIFE. PUBLISHED. 2560. การพัฒนาตนเอง.) คุณภาพชีวิตในการทำงาน เป็นคำที่มีความหมาย กว้างครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในการทำงานของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ในการทำงานภายในองค์กร แต่มีเป้าหมายสำคัญร่วมกันอยู่ที่การลดความตึงเครียดทาง จิตใจ เพื่อเพิ่มความพึงพอใจในงานที่ทำ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ ชีวิตการทำงานในองค์กร ส่วนการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ถือเป็นการลงทุนในระยะยาวที่ผู้บริหารองค์กรต่างๆที่ประสบ ความสำเร็จทุกคนต้องให้ความสำคัญและใส่ใจ แต่ปัจจุบันผู้บริหารกลับไม่ได้ให้ความสนใจ ต่อการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรเท่าที่ควรนักกลับมุ่งเน้นที่นโยบายระยะสั้นต่างๆ ที่เน้น เห็นผลในระยะสั้น ปัญหาที่สำคัญมีอยู่ว่าแล้วเราจะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตและมุ่งสู่ความสำเร็จนั้นได้อย่างไร เพราะฉะนั้นสิ่งที่เป็นตัวช่วยหรือตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตนั้นมีอยู่มากมาย สิ่งหนึ่งที่เราไม่สามารถ ละเลยที่จะนึกถึงนั่นคือ ปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย ซึ่งนับเป็นปัจจัยพื้นฐานเบื้องต้นในการดำรงชีวิต ที่สำคัญ ซึ่งมนุษย์ทุกคนจะขาดเสียมิได้ (Newman, 1975; Horley and Little, 1985; Hankiss, 1983; Baster,1985 อ้างถึงใน ขวัญตา พระธาตุ/สคป.สข.2560.) ปัจจัยชี้แนะที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่ออนาคตการ ทำงานและส่งผลกระทบต่อทักษะที่จำเป็นในการทำงานนั้น มีหน่วยงานอิสระแห่งหนึ่งของ ต่างประเทศชื่อ The Institute for the Future (ITF) ได้ศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบถึง ทักษะในการทำงานที่จำเป็นสำหรับอนาคตในปี 2020 ไว้ ซึ่งก็น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับ พวกเราในการพัฒนาทักษะและคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทั้งในปัจจุบันและ อนาคต โดยมีปัจจัยที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอยู่ 6 ประการด้วยกันคือ

1. คนจะมีอายุยืนมากขึ้น ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั่วโลกและจะส่งผลต่อการทำงานและการเรียนรู้ของคน
2. เครื่องมือและระบบในการทำงานที่เป็นอัจฉริยะมากขึ้น โดยเราจะมีเครื่องมือในการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ ในรูปแบบที่เราไม่เคยเห็นมาก่อน (หลักฐานที่ชัดเจนคือการถือกำเนิดของ Tablet)
3. Computational World ที่เราจะมีข้อมูลในเรื่องต่างๆมากขึ้น ทำให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เปลี่ยนไปในอีกรูปแบบหนึ่ง
4. สื่อในรูปแบบใหม่ๆจะทำให้การสื่อสารของเราเปลี่ยนไป การรับรู้ในสื่อต่างๆ อาจจะมากกว่าเพียงแค่ตัวอักษรและรูปภาพแบบในปัจจุบัน
5. โครงสร้างองค์กรและรูปแบบการทำงานใหม่ๆอันเกิดจาก Social Technology ทำให้เกิดรูปแบบการผลิตและการดำเนินงานใหม่ๆ
6. โลกที่เชื่อมต่อกันมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อรูปแบบการทำงานขององค์กรจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ทักษะที่สำคัญต่อการทำงานในโลกอนาคตเปลี่ยนไปเช่นเดียวกัน โดยมีทักษะที่สำคัญอยู่ 10 ประการด้วยกัน
 1. ความสามารถในการทำความเข้าใจถึงนัย หรือความหมายที่อยู่เบื้องลึก (Meaning & Insight) ซึ่งจะเป็นสิ่งซึ่งเครื่องจักร อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีไม่สามารถทำได้
 2. สามารถประเมินและรับรู้ต่ออารมณ์ การเปลี่ยนแปลงของสังคมหรือบุคคลรอบข้างได้ (Social Intelligence)
 3. ความสามารถในการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างจากสิ่งที่เป็นอยู่ประจำ (Novel & Adaptive Thinking)
 4. ความสามารถในการทำงานในวัฒนธรรมที่หลากหลายและแตกต่าง (Cross-Cultural Competency)
 5. ความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายมหาศาลไปสู่สิ่งที่เป็นประโยชน์ (Computational Thinking)
 6. ความสามารถในการพัฒนาและสร้างข้อมูลบนสื่อรูปแบบใหม่ๆอีกทั้งความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสื่อใหม่ๆ สำหรับการสื่อสาร (New Media Literacy)
 7. ความสามารถในการเข้าใจในเนื้อหาและสิ่งต่างๆ ข้ามศาสตร์ที่ไม่ได้ยึดติดอยู่กับศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่งเท่านั้น (Transdisciplinarity)
 8. การคิดเชิงออกแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ในด้านต่างๆ (Design Mindset)
 9. ความสามารถในการจัดลำดับและแยกแยะงาน ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่มีความสำคัญออกมาได้ (Cognitive Load Management) ซึ่งเป็นปัญหาของคนทำงานในปัจจุบันจำนวนมาก

10.ความสามารถในการทำงานให้เพื่อนร่วมทีมสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความผูกพันในสภาวะการทำงานที่เป็นจริง (Virtual Collaboration) (ขวัญตา พระธาตุ/สคป.สข.2560.การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างไร? ให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต.)

การพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจะต้องมีการพัฒนาในมิติต่างๆดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย ได้แก่ การให้ความสำคัญกับสุขภาพ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ บริโภคอาหารอย่างถูกสุขลักษณะเป็นการการพัฒนาให้ร่างกายมีความแข็งแรง สมส่วน และไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ

2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านอารมณ์ ได้แก่ การสร้างเสริมสุขภาพจิตใจที่ดี รู้จักควบคุมอารมณ์ โดยการพัฒนาทางจิตใจด้วยการให้ทาน การทำงานอดิเรกที่ชื่นชอบ การเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการ การฝึกสมาธิ การผ่อนคลายด้วยการฟังเพลง การพักผ่อน การท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสังคม เป็นการสร้างการยอมรับ และยกย่องจากสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมกับสังคม หรือหน่วยงานต่างๆ ใช้เวลาว่างบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อชุมชน ให้ความร่วมมือกับสังคมในด้านต่างๆทั้งด้านสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตนโดยยึดหลักของกฎหมาย และคุณธรรม จริยธรรม

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสติปัญญา เป็นการเพิ่มทักษะทางด้านความรู้ให้กับตนเอง ได้แก่ การอ่านหนังสือ การเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านต่างๆ การศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากสื่อต่างๆการสังเกตและติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ฯลฯ (suwatchai. 2560. การพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต.)

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต นั้น คือการที่เริ่มต้นจากการเปิดใจยอมรับที่จะพัฒนาตนเอง พร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาความรู้, ทักษะและพฤติกรรม ไปสู่การพัฒนาทัศนคติ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป รวมทั้งการปรับปรุงเทคนิควิธีคิดต่างๆเพื่อให้ตนเองมีความสุขจากการดำรงชีวิตประจำวัน เมื่อชีวิตกำลังเผชิญปัญหาอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่และยากลำบาก ให้ยืดหยุ่น แต่ไม่อ่อนแอ อย่าท้อถอยและอย่ายอมแพ้อะไรง่าย ๆ มนุษย์ทุกคนหากไม่รู้จักรักกับคำว่าล้มเหลวก็จะไม่สามารถเข้าถึงความสำเร็จ สิ่งถูกซ่อนอยู่ในความสำเร็จคือ เงิน ให้คิดเชิงบวกและสร้างสรรค์ คนอื่นทำสำเร็จได้ เราก็ทำได้ ถึงเราจะเป็นเพียงแค่มนุษย์ธรรมดา ก็สามารถมีชีวิตที่ดีในสังคมและสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนของสังคม เศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้

บทสรุป

ถ้าเรามองถึงโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงหรือยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคแห่งดิจิทัลหรือยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น ถ้าเราเฝ้ามองทางด้านเกษตรกรรมและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยมาเป็นประเด็นที่ต้องคิดว่าในยุคไทยแลนด์ 4.0 นี้ เราจะขับเคลื่อนนโยบายด้านการพัฒนาเกษตรกรรมไปในทิศทางใด ถึงจะทำให้เกษตรกรก้าวทันยุคแห่งดิจิทัลหรือยุคโลกาภิวัตน์เพื่อจะได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในระบบเกษตรกรรม จนสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ(Innovation)มาเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาคุณภาพทางด้านผลผลิตทางการเกษตร ดังนั้น นโยบายเกษตรอินทรีย์ จึงเป็นนโยบายที่สำคัญนโยบายหนึ่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลปัจจุบัน โดยการพัฒนาเกษตรอินทรีย์จะทำไปพร้อมกับการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยี และนวัตกรรม(Innovation) เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนดำเนินการควบคู่ไปกับนโยบายอื่นๆ และช่วยในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและมีตลาดรองรับ ทั้งยังสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมี ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้จากการทำเกษตรเพิ่มมากขึ้น หนี้สินลดลงและมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร โดยศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จะเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้าง Smart farmer ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยเลือกชนิดพืชชนิดสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ภูมิอากาศและเป็นที่ต้องการของตลาด รวมทั้งสนับสนุนระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่ทำเกษตร ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งกักเก็บพันธุ์ดีไว้ใช้ในการผลิต สำหรับเกษตรแปลงใหญ่ที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวหอมมะลิ มีนโยบายส่งเสริมให้ปลูกข้าวครบวงจรเพื่อผลิตข้าวในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้ง ส่งเสริมการปลูกพืชที่หลากหลายในฤดูแล้งทดแทนการปลูกข้าวนาปรัง ฯลฯ ที่กล่าวมานี้ถือเป็นการบูรณาการงานของเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ผ่านการพัฒนาองค์ความรู้เป็น Smart Officer ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

ดังนั้น เกษตรกรต้องเปิดใจยอมรับกับการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงความรู้ความสามารถ เทคนิควิธีคิดต่างๆเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ(Innovation) ก้าวนำเทคโนโลยีเข้าสู่การปฏิบัติตามทฤษฎีเกษตรอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากคนที่เคยประสบความสำเร็จมาใช้กับชีวิตตน มีความพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง เป็นทั้งการพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรม รวมถึงการ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป พัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิตและมีความสุขที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จุมพล หนิมพานิช. (2549). *การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปกรณ ปรียากร. (2538). *นโยบายสาธารณะและการวางแผน*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2560). *เกษตรอินทรีย์*. [online].
<https://www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791795>.
- กรีนเนท. (2560). *หลักการเกษตรอินทรีย์*. [online].
<http://www.greenet.or.th/article/1006>.
- กรีนเนท. (2560). *แนวทางเกษตรอินทรีย์*. [online]. <http://www.greenet.or.th/article/86>.
- suwatchai. (2560). *การพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต*.
<http://www.bp.or.th/webboard/index.php?topic=12950.0;wap2.BESTERLIFE • PUBLISHED>.
- การพัฒนาตนเอง. [online]. <http://besterlife.com/พัฒนาคุณภาพชีวิต/>.
- ขวัญตา พระธาตุ/สคป.สข. (2560). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างไร ? ให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต*. [online].
<http://www.sk-ad.ago.go.th/index.php/2013-05-15-09-41-23/2-uncategorised/34-2014-05-22-07-36-19?showall=&start=4>.
- อมรศักดิ์ กิจธนานันท์. (2551). *สไลด์ประกอบการบรรยายวิชาแนวคิดและทฤษฎีกระบวนการนโยบายสาธารณะ*. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พีรธ บุษยรัตพันธุ์. (2551). *สไลด์ประกอบการบรรยายวิชานโยบายสาธารณะ*. พิษณุโลก : สาขาวิชารัฐศาสตร์.
- McNichols. 1977 : 3 (อ้างถึงใน tassanee kumnurdsing. 2555). *นโยบาย ความหมาย*. Ripley,RandallB. & Franklin, GraceA. (1982). *BureaucracyandPolicyImplementation*. Illinois: The Dorsey.